

A szlovák parlament megszavazta a kettős állampolgárságról szóló törvényt

2022. február 16-án a Szlovák Nemzeti Tanács elfogadta az állampolgárságról szóló törvény módosítását, amelyet a jelen lévő 129 képviselőből 81 támogatott, 40 ellene szavazott, 7 képviselő tartózkodott, 1 pedig nem szavazott. Az ezzel kapcsolatos döntést többször elhalasztották, a törvénymódosítás vitáját eredetileg tavaly májusban kellett volna lezárni. A módosítás bizonyos esetekben lehetővé teszi a külföldi állampolgárság megszerzését a szlovák elvesztése nélkül, azonban például a felvidéki magyaroknak nem biztosít lehetőséget továbbra sem arra, hogy Szlovákiában élve is felvehessék a magyar állampolgárságot a szlovák elvesztése nélkül.

A törvény legnagyobb újítása, hogy lehetővé teszi a szlovák állampolgároknak, hogy öt év igazolt külföldi tartózkodás után felvegyék a lakhelyük szerinti ország állampolgárságát, illetve azok, akik a törvény miatt azt korábban elvesztették, de igazolni tudják öt éves külföldi tartózkodásukat, visszakaphassák. Emellett a szlovák állampolgárok kiskorú gyerekei sem veszítik el állampolgárságukat, illetve azok a személyek sem, akik házasságkötés során, születéskor, örökbefogadás útján szereztek külföldi állampolgárságot. A törvény azt is kimondja, hogy a cseh vagy volt cseh állampolgároknak a szlovák állampolgárság kérelmezésekor nem kell bizonyítaniuk szlovák nyelvtudásukat, ez vonatkozik a 65 év felettiekre és a szlovák nyelvvizsgálóval rendelkezőkre is. A törvény azonban azt, aki Szlovákia területén élve veszi fel egy másik ország állampolgárságát, továbbra is megfosztja szlovák állampolgárságától, ami természetesen a szlovákiai magyarokat érinti a legnagyobb mértékben. Mivel Magyarország 2010 óta lehetővé teszi, hogy a külhoni magyarok egyszerűsített honosított eljárás által szerezzék meg a magyar állampolgárságot, a szlovák szabályozás, illetve a jelenlegi kizáró módosítás is erre utaló válaszként, akadályozásként értelmezhető.

Több szlovákiai szakértő és politikus is kifejtette, hogy a szlovák állampolgársági törvény, illetve a jelenlegi módosítás alkotmányellenes, hiszen a szlovák alkotmány egyértelműen kimondja, hogy akarata ellenére senkit nem lehet megfosztani szlovák állampolgárságától. Nagy Dávid, a Szövetség párt jogásza szerint a korábbi változathoz képest a mostani törvény súlyosabb

A szlovák parlament megszavazta a kettős állampolgárságról szóló törvényt

alkotmányértést tartalmaz, mivel két kategóriára osztja az embereket, azokra, akik rendelkezhetnek kettős állampolgársággal, illetve azokra, akik nem. Ezt erősítette meg Ravasz Ábel korábbi romaügyi kormánybiztos is, aki szerint egy eleve alkotmányosan aggályos törvény még tovább mozog az alkotmányellenesség irányába. Fiala-Butora János kisebbségjogi szakértő egyetértve ezzel kiemelte, hogy a módosított jogszabály a korábbi helyzethez képest valamiféle szigorítást is jelent, hiszen aki például régebben felvette a magyar állampolgárságot, az azt – a szlovák hatóságoknak történő bejelentés után – automatikusan elvesztette, de egy egyszerű kérvénnyel visszakérhette. A jelenlegi törvény-módosítás értelmében azonban hivatalos dokumentummal kell igazolni, hogy az illető külföldön él, ráadásul csak akkor válik szabaddá számára a kettős állampolgárság, ha már öt éve életvitelszerűen külföldön tartózkodik.¹

A Szövetség párt elnöke, Forró Krisztián a törvény-módosítás elfogadását követő sajtótájékoztatón elmondta, hogy szeretnének visszatérni a 2010 előtti érvényben lévő szabályozáshoz, mivel a jelenleg elfogadott törvényi rendelkezés hátrányosan érinti a Szlovákiában élő magyarokat, valamint árt Szlovákiának és a békés szlovák–magyar együttélésnek. A Szövetség elnöke szintén alkotmányellenesnek és diszkriminatívnak nevezte a szabályozást, ezért Zuzana Čaputová elnökhöz fordulnak majd azzal a kéréssel, hogy ne írja alá az elfogadott jogszabályt, és kérje ki a szlovák Alkotmánybíróság véleményét a törvénnyel kapcsolatban.

Fontos említést tenni arról, hogy a nemzetközi jog alapján az államok maguk dönti el, mely személyeket tartják állampolgáraiknak, az ezzel kapcsolatos szabályokat ők maguk fektetik le. A magyarországi szabályozás megengedő, nyitott, a magyar állampolgárságról szóló 1993. LV. törvény, illetve egyéb jogszabályok szerint Magyarország elismeri a kettős állampolgárságot. Ez tehát azt jelenti, hogy sem a magyar állampolgárság megszerzésénél nem követeli meg a lemondást az előző állampolgárságról, sem más állampolgárság megszerzése nem jár a magyar elvesztésével. Ezt a nézetet a szlovák gyakorlat 2010 óta nem követi, mivel az akkor életbe lépett és a magyar egyszerűsített honosítási eljárásra adott válaszként létrehozott módosított szlovák állampolgársági törvény alapján egy másik ország állampolgárságának önkéntes felvétele – bizonyos esetektől eltekintve – automatikusan a szlovák elvesztéséhez vezet. A 2010-ben módosított szlovák állampolgársági törvény elődjét egyébként 1993-ban fogadták el, amely szintén megengedő szellemiségű volt,

---

¹ Czímer Gábor: [Az állampolgársági törvény módosítása nem enyhítés, inkább szigorítás.](#) *Új Szó*, 2022. február 17.

hiszen lehetővé tette a kettős állampolgárságot, illetve a hontalanság elkerülésére törekedett, és kimondta, hogy állampolgárságától senki nem fosztható meg akarata ellenére, és csak akkor mondhat le arról, ha rendelkezik másik állampolgársággal. Ugyanakkor az 1993-as törvény nem biztosította egyszerűsített eljárással a szlovák állampolgárság megszerzését a szlovák származású, nemzetiségű, más országokban élő személyeknek. A törvény 1997-es módosítása azonban már lehetővé tette a külföldön élő szlovákoknak a szlovák állampolgárság kedvezményes megszerzését abban az esetben, ha az illető megkapta a külföldi szlovákok státusát. Ezt azok vehették fel, akik szlovák nemzetiségűek vagy szlovák származásúak voltak, tehát az adott személy vagy egyenes ági felmenője legalább három generációra visszamenőleg szlovák nemzetiségű volt, illetve szlovák kulturális-nyelvi öntudattal rendelkeztek. Alapvetően tehát a 2010-es törvénymódosítás valóban a magyar szabályozásra adott válaszként és korlátozásként tekinthető, hiszen láthatjuk, hogy a '90-es évek szlovák törvényei liberális szemléletet tükröztek. A jelenlegi módosítás a Szlovákiában élő magyarok magyar állampolgárságának felvételét ugyanúgy korlátozza, mint 2010-es „társa”, így ilyen értelemben nincs változás a restriktív szlovák szemléletben.

2022. február 21.

Felhasznált irodalom

Czímer Gábor: Az állampolgársági törvény módosítása nem enyhítés, inkább szigorítás. *Új Szó*, 2022. február 17. Online: <https://ujso.com/kozelet/allampolgarsagi-torveny-modositasa-nem-enyhites-inkabb-szigoritas>